

Jardins Artigas

La Pobla de Lillet

Ubicació

Comarca: Berguedà
Lloc/Adreça: A costat i costat del riu Llobregat, per sobre la fàbrica de Ca l'Artigas
Emplaçament 106

Coordenades:

Latitud: 42.25301
Longitud: 1.97576
UTM Est (X): 415511
UTM Nord (Y): 4678376

Classificació

Número de fitxa 08166 - 131
Àmbit: Patrimoni immoble
Tipologia Obra civil
Estil / època: Contemporani Modernisme
Segle XX
Autoria de l'element: Antoni Gaudí (?)
Estat de conservació Bo
Protecció Legal
Observacions protecció: BCIL, aprovat en ple del Consell Comarcal el 25 de març del 2009.
Número inventari IPA NÚM. 3516
Generalitat i altres inventaris
Accés Restringit
Ús actual: Científic
Titularitat Privada
Titular: 08165A001002580000GL
Fitxes associades:
[Ca l'Artigas](#)
Autoria de la fitxa Sara Simon Vilardaga

Descripció

Les principals característiques dels jardins Artigas són el caràcter gaudinià, la simbiosi arquitectura-natura, i la presència d'aigua, procedent del Llobregat i també en forma de diverses fonts. Els dos penya-segats a banda i banda del riu són units per dos ponts, un en forma d'arc coix, que porta a un pavelló, i l'altre amb coberta de pèrgola. Una de les fonts presents al Parc és magnèsiana, d'aquí el nom popular que també se li ha donat als jardins, " Parc de la Magnèsia". Per aquesta gruta van començar les obres de construcció dels Jardins. Des d'aquí, un dels ponts condueixen a una glorieta amb coberta de pedruscall. La construcció dels Jardins és feta amb pedres extretes del mateix riu, tot i que també hi trobem pedra tosca i molts elements escultòrics fabricats amb ciment sobre carcasses de ferro, la degradació dels quals ha provocat diverses restauracions al llarg de la història. El recorregut pels Jardins Artigas és caracteritzat per elements de caràcter natural: arbres (pi roig, avets, faig, boixos, pollancre, un cedre.), gespa, flors o la pròpia aigua del Llobregat, que ofereix excel·lents panoràmiques en forma de cascades o fonts. Moltes de les formes de les baranes segueixen una decoració orgànica, d'imitació de troncs, que s'integren perfectament amb l'entorn natural. La mà de l'home hi és present en forma de bancs, placetes, miradors i escultures que formen un conjunt harmònic amb l'espai natural. La decoració de caràcter religiós també és present en l'obra. Disposats estratègicament en forma de creu en diversos punts, trobem les imatges que representen els 4 evangelistes: el Lleó d'una de les fonts (St. Marc), el Bou de l'altra font (St. Lluc), l'Àliga de l'escala a la Glorieta (St. Joan) i St. Mateu sembla que havia estat representat per un àngel, desaparegut durant la Guerra Civil.

Observacions:

L'Oficina de Turisme de la Pobla de Lillet ofereix servei de visita guiada.

Tot i que actualment són denominats i coneguts amb el nom de Jardins Artigas, el nom que havia estat utilitzat habitualment fins fa uns anys era Parc o Jardins de la font de la Magnesia.

Història

La creació dels jardins Artigas té el seu origen l'any 1.903, quan el fabricant tèxtil Joan Artigas aprofità una visita d'Antoni Gaudí a La Pobla (on es treballava al xalet de Catllaràs i al Clot del Moro) per demanar-li consell per reordenar el terreny proper a la seva fàbrica vora el Llobregat. La primavera de 1.903 s'inicien les obres als jardins per part de treballadors del Parc Güell, que ensenyaren la tècnica de treball a paletes de la Pobla, que continuaren les obres fins anys més tard. Al Pont dels Arcs hi consta la data de 1.907, i sembla que les obres van finalitzar el 1.910.

La família Artigas es traslladà a Barcelona els anys 50, fet que provocà un abandonament i degradació dels jardins. Durant molts anys el lloc restà oblidat i ben poc cuidat, fins que dècades més tard despertaren la curiositat dels estudiosos que intuïen l'autoria del famós i genial arquitecte.

Sembla, per testimonis orals i l'evidència de les formes del monument, que fou el propi Gaudí qui féu el disseny dels jardins, però els plànols es van cremar durant la Guerra Civil. L'any 1.971 El Correo Catalán publicà diversos reportatges en els quals s'atribuïa l'autoria dels jardins a l'arquitecte. Durant els anys 80 es realitzen diversos estudis a fons. El 1.989 s'inicien els tràmits a la Càtedra Gaudí per projectar un parc públic a ca l'Artigas. L'any 1.992 es procedeix a la restauració integral dels Jardins Artigas, i posteriorment s'obren les portes a la visita al públic.

Bibliografia

- BASSEGODA, J.; ESPEL, R., ORRIOLS, R. (2002): Gaudí a la Vall de Lillet. Editen: Àmbit de Recerques del Berguedà i Amalgama edicions. Impremta Boixader, La Pobla de Lillet.
- ESPEL, R. (1997: 25-27): "Els jardins Artigas". L'Erol, núm. 53, primavera 1997.
- FÀBREGAS ARTIGAS, J. (1997): La Pobla de Lillet 1924-1958. Una crònica entorn del temps. Editen: Centre d'Estudis Musicals del Beguedà "L'Espill" i Àmbit de Recerques del Berguedà. Impremta Boixader, La Pobla de Lillet.
- FRANCÀS I PATSÍ, À. (1997): La Pobla de Lillet. Història, costums i tradicions de la Vall de Lillet (Berguedà). Columna Albí, Berga.
- Inventari del Patrimoni Arquitectònic, núm. 3516. Generalitat de Catalunya.
- RIBAS, M.; VIDAL, M. (1991): Jardins de Catalunya. Edicions 62, Barcelona.
- ROSIÑOL I ORRIOLS, J. (1988): El passat de la nostra vila. La Pobla de Lillet. Recull històric, geogràfic i cultural. Ed. La Llar del Llibre, Barcelona.
- SERRA, R. (et al.) (1991). Guia d'Art del Berguedà. Berga.
- VV.AA. (1981) "Gran geografia Comarcal de Catalunya", vol. 2, El Berguedà, Barcelona.
- VV.AA. (1994:137-141). "Inventari del Patrimoni Arquitectònic de Catalunya. El Berguedà", vol.5, Barcelona: Departament de Cultura de la Generalitat de Catalunya.
- VVAA. (2000): "El Catllaràs, una serra singular". L'Erol, núm. 67, hivern 2000.
- VVAA. (2008:32-36,358): Ponts de la província de Barcelona. Comunicacions i paisatge. Diputació de Barcelona, Barcelona.

